

Vázsonyi János És Ozorai Marianna Esküvője

Ez az esküvőm az első feleségemmel. A kép a tizenkettedik kerületi tanács melletti parkban készült, 1949. június tizennegyedikén. A képen mi vagyunk a családdal. A felső sorban balról jobbra: apám, Vázsonyi Tibor és anyám, Keller Izabella, mellette az öcsém, Vázsonyi Pál és apám testvére, Vázsonyi István. Az alsó sorban ugyancsak balról jobbra: anyai nagyanyám testvére, Rácz (Reich) Artúr, mellette a feleségem anyja, Ozorai Sándorné, született Berger Kornélia, mellette a feleségem és én, és mellettem a húgom, Ibolya. Csak polgári házasságkötésünk volt, vallási esküvő nem. Az első feleségem Ozorai Marianna volt, egy nagyon ismert, dúsgazdag családnak a leánya. Ozora környékéről kerültek föl, de Ozorán még úgy hívták őket, hogy Kaufmann. A Kaufmann-nak voltak fiai. A legkisebb volt az én apósom, a Sándor. Ő kezdetben az építőipari szakmában dolgozott, de aztán végül is az övé lett a pestlőrinci téglagyár és még egy pár építőipari nagyvállalatnak volt a tulajdonosa és az igazgatója. 1932-ben ment nyugdíjba. Kétezer-négyszázötven pengő volt a nyugdíja. Akkor volt az a sláger Budapesten, hogy 'havi kétszáz pengő fixszel az ember könnyen viccel.' A másik Kaufmann, a Guszti bácsi Székesfehérváron székel, mert valami kilenc gépmalma volt. Az egyik legnagyobb malmos volt az országban. Legszegényebb volt az utolsó előtti gyerek, az jogász volt, a Pick gyárnak volt a jogtanácsosa Szegeden. És volt még egy mérnök, a Vízműveknek a főmérnöke. Én, ha nem jön a háború, és nem vesztek el mindenüket, akkor nyilván a feleségem közelébe se mehettem volna, mert szerintem a Vázsonyi családot ők tiszta szívből utálták. Már csak azért is utálhatták, mert a feleségemnek az édesanyja meg a Wolfner családnak volt a leszármazottja, báró Wolfneré. Annak a Wolfnernek, aki báróságot kapott Ferenc Józseftől, és 1916-ban több tízezer koronával támogatta a Munkapártot, Tisza István

pártjának a pártkasszáját, hogy minél kevesebb demokrata képviselő kerüljön be a parlamentbe. Őt ugyan nem vették föl rögtön az egyetemre 1942-ben a zsidótörvények miatt, de 1943-ban már fölvezték a Pázmány Péter Tudományegyetemre minden további nélkül. És azt az egy évi szenvedést úgy húzta ki, hogy a Rotschild Kláránál volt bejelentve, és tanult női szabás-varrást. Ő volt a belváros legelitebb divatszalonja. Ő ott kitanulta a szakmát, egy év után megkapta a segédlevelet, amit szépen betett egy tokba. Ilyen oklevél kevés volt, mint neki. Utána fölvezték az egyetemre, német--angol szakra, 1943-ban. Engem biztos nem vettek volna föl. A Wolfner--Ozori család gyermekét fölvezték. Pedig zsidó volt. Nem ugyanazok a törvények vonatkoztak rájuk, a gazdag, anyagilag független vezetői gárdához tartozó zsidókra, mint a kispolgárokra, pláne a proli zsidókra. A bíróságok sem egyformán ítélték meg. A feleségemmel akkor ismerkedtem meg, amikor engem áthelyeztek az Abonyi utcai iskolába év közben. Ugyan ő már korábban tanította a húgomat, az Ibolyát, de én csak az Abonyi utcában ismerkedtem meg vele, 1949 áprilisában. Ő ott angolt tanított. 1949 áprilisában megismerkedtünk, és július huszonnegyedikén elvettem feleségül. Nem volt zsidó esküvő. Arra a Marika nem volt hajlandó. Ők egyáltalán nem voltak vallásosak, meg az 1950-es években ez nem volt divatos. A házasságunk első három hónapja azzal telt, hogy építkeztem. A haverjaimmal építettem egy házat. És 1950. szeptember másodikán megszületett a Márta lányom. A feleségemmel a házasságom egy jól induló házasság volt. A bajok később következtek egyrészt abból, hogy ő nálam négy évvel idősebb volt, másrészt, hogy ő tulajdonképpen egy egész más társadalmi környezetből kerül ki, mint én. Más drótra járt az esze. Ez millióegy dologban megnyilvánult. Például én terveztem két gyereket. Úgy éreztem, hogy az én anyagi helyzetem meg az adósságtenger, amit elvállaltam, az két gyerekre elég. Amikor megismerkedtünk, megkérdezte, hogy én hogyan képzelem el, hány gyerekünk lesz. Mondtam, úgy képzelem, hogy kettő. 'Ó, kis csacsi!' -- mondta. 'Miért, te hogy képzeled?' 'Nekem legalább tizenkettő kell.' Mondtam: 'Milyen jó humora van az én feleségemnek, ha komolyan gondolja!' Aztán 1950-ben megszületett a Márta, 1951-ben a Judit, és 1953-ban világra jött a Sanyi, rájöttem, hogyha én nem fogok valamit csinálni, akkor meg sem állunk tizenkét gyerekig. No de azt el kell tartani, nem? Tulajdonképpen neki az élete, amikor hozzám jött, anyagilag kezdett hasonlítani ahhoz, amit az apja idejében ért el. Azt persze nem érte el, de nagyjából helyreállt a lakás, renoválták a bútorokat, minden megszokottá vált. Magyarán mondva, egy kicsit visszaállította a lánykori életét, ha nem is azokkal az anyagi feltételekkel.